

ساعت امتحان: ۱۰/۵ صبح
وقت امتحان: ۶۰ دقیقه
تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۲۳
تعداد برگ سؤال: ۲ برگ

ش. صدلی (ش. داوطلب): نام واحد آموزشی: دبیرستان غیردولتی مبتکران
نام و نام خانوادگی: نام پدر: پایه: دوازدهم
رشته: انسانی
سؤال امتحان درس: فلسفه ۲
نام دبیر: سهند سلطاندوست
سال تحصیلی: ۱۳۹۹-۴۰۰

بارم

۱/۵

۰/۵

۱

۱

۱

۱

۱

۰/۲۵

۱

۱. صحیح یا غلط بودن گزاره‌های زیر را با (ص) و (غ) مشخص کنید:

- (.....) آ) از رفتارهای طبیعی و معمولی که از همه انسان‌ها سر می‌زند، می‌فهمیم که اصل «پذیرش واقعیت» بدیهی و روشن نیست.
- (.....) ب) در اطراف ما اشیای فراوانی هستند که هم «چیستی» آن‌ها را می‌شناسیم و هم از «هستی» شان خبر داریم؛ مانند: روح.
- (.....) پ) برخی امور هستند که از «هستی» شان خبر داریم اما «چیستی» آن‌ها هنوز چندان برای ما روشن نیست؛ مانند: سیاهچاله.
- (.....) ت) ما نمی‌توانیم «چیستی» هایی را در ذهن خود حاضر کنیم، در حالی که می‌دانیم این امور، حداقل تاکنون «وجود» ندارند.
- (.....) ث) اگر مفهوم «وجود» عین مفهوم «ماهیت» یا جزء آن بود، مشکل و مسئله‌ای، خلاف آنچه ابن سینا گفته، پیش می‌آمد.
- (.....) ج) در قضیه «مثلاً سه ضلعی است» حمل محمول بر موضوع نیاز به دلیل دارد.

۲. قضیه «انسان موجود است» را با کدام یک از قضایای زیر می‌توان مقایسه کرد؟ دلیل خود را توضیح دهید:

۱. انسان بشر است. □ ۲. انسان حیوان است. □ ۳. انسان مخلوق است. □
- دلیل:

۳. جاهای خالی را با عبارت مناسب پر کنید:

- (.....) آ) به علت توجه خاص، بحثی با عنوان «مغایرت وجود و ماهیت» مقدمه طرح مباحث جدیدی قرار گرفت.
- (.....) ب) پایه یکی از برهان‌های ابن سینا در اثبات وجود خدا به نام برهان «.....» فرق بین چیستی و هستی است.
- (.....) پ) یکی از فیلسوفان بزرگ اروپا به نام «توماس آکوئیناس» پایه‌گذار مکتب فلسفی «.....» در اروپا شد.
- (.....) ت) فلاسفه غرب از طریق ابن سینا و ابن رشد مجدداً با فلسفه آشنا شدند.

۴. در چهار قضیه هندسی زیر، رابطه کدام موضوع با محمول خود واجب، کدام ممکن و کدام ممتنع است؟

- (.....) آ) مجموع دو ضلع مثلث، بزرگ‌تر از ضلع سوم است. (.....) ب) ارتفاع و میانه در مثلث یکی است.
- (.....) پ) مجموع زوایای مثلث برابر با سه‌قائمة است. (.....) ت) قضیه فیثاغورس در مثلث صادق است.

۵. رابطه میان وجود با موضوعات زیر از نوع «ضرورت» است یا «مکان» یا «امتناع»؟

(آ) دریای حیوه	(ب) بی‌نهایت	(پ) علت‌العلل	(ت) دیو
(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

۶. صحیح یا غلط بودن گزاره‌های زیر را با (ص) و (غ) مشخص کنید:

- (.....) آ) می‌توان اموری را پیدا کرد که رابطه ذاتی آن‌ها با «وجود» امتناعی بوده، اما علتی برای آن‌ها پیدا شود و اکنون موجود باشند.
- (.....) ب) اگر حقیقتی رابطه‌اش با «وجود» ضروری باشد، محال است که چنین حقیقتی تاکنون به وجود نیامده باشد.
- (.....) پ) اگر نگاه به ذات و ماهیت موجود کنیم، موجودات عالم را می‌توان به دو دسته واجب بالذات و واجب بالغير تقسیم کرد.
- (.....) ت) اگر ماهیتی را در نظر بگیریم اما آن را در جهان نیابیم، به این معنا نیست که علتی نبوده که بتواند آن را به وجود بیاورد.

۷. جدول زیر را تکمیل کنید:

واقعیت	(.....) < (.....)
(.....)	(.....) < نتیجه

۸. شعر «چو بد کردی مشو غافل ز آفات/ که واجب شد طبیعت را مکافات» کدام اصل را تأیید می‌کند؟ (.....)

۹. چهار مورد از نتایج اصل علیت را بنویسید:

۱. ۲. ۳. ۴.

بارم

۱/۵

۱۰. دیدگاه‌های زیر، نظر کدام یک از فلاسفه است؟
- (آ) علّیت حاصل توالی پدیده‌هاست. (.....)
- (پ) چون انسان ذاتاً ممکن است، نیاز به علت دارد. (.....)
- (ث) اصل علّیت یک اصل تجربی است. (.....)
- (ب) درک انسان از علّیت درکی فطری است. (.....)
- (ت) چون انسان ذاتاً فقیر است، نیاز به علت دارد. (.....)
- (ج) اصل علّیت یک اصل کاملاً عقلی است. (.....)

۱۱. جاهای خالی را با عبارت مناسب پر کنید:

(آ) کتاب «.....» یکی از کتاب‌های مهم دکارت است که در آن مبادی فلسفه او تبیین می‌شود.

(ب) تجربه‌گرایان (.....) ها، هر چیزی را بر اساس حس و تجربه تحلیل می‌کنند.

(پ) دیوید هیوم، فیلسوف اسکاتلندی قرن هجدهم، حالت ذهنی درک علّیت را «.....» می‌نامد.

(ت) علامه طباطبائی و استاد مطهری اصل را همچون خود اصل علّیت یک اصل عقلی می‌دانند.

۱۲. فیلسوفان مسلمان با استفاده از کدام اصل محال بودن «وجود خودبه‌خودی» را بدیهی می‌دانند؟ (.....)

۱۳. جاهای خالی را با عبارت مناسب پر کنید:

(آ) استدلال خداشناختی افلاطون، مبنی بر قرار داشتن جهان زیر فرمان عقل، بیان اولیه‌ای از «برهان» برای اثبات وجود خداست.

(ب) استدلال خداشناختی ارسطو، ناظر بر وجود موجودی جاویدان و برتر از ماده، برهان «.....» نام دارد.

(پ) برهان مشهور بر اثبات وجود خدا، برهان حرکت نام دارد.

(ت) از حقیقتی نامتناهی و علیم و قدیر که هر چیزی به وسیله او خلق شده و ما تصویری از آن داریم، سخن می‌گوید.

(ث) به اعتقاد مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی، برهان نظم است.

(ج) ایمانوئل کانت، فیلسوف عقل‌گرای قرن هجدهم آلمان، ضرورت وجود خدا را از طریق اثبات کرد.

(چ) نمونه‌هایی از بحران را در رمان‌هایی مانند «طاعون» و «بیگانه» نوشته آلبر کامو می‌یابیم.

(ح) داستایوفسکی در «برادران کارامازوف» از قول یکی از شخصیت‌ها می‌گوید: «اگر خدایی نباشد، آن وقت هر کاری است».

۱۴. چهار فیلسوف را نام ببرید که با اتکا به تجربه‌های معنوی درونی و عشق و عرفان به اثبات خدا می‌پردازند:

۱. ۲. ۳. ۴.

۱۵. جدول زیر را با توجه به اعتقاد مردم به خدایان متعدد در دوره یونان باستان کامل کنید:

زنوس		
خدای و	خدای و خویشتن‌داری	خدای خورشید و هنر و

۱۶. صحیح یا غلط بودن گزاره‌های زیر را با (ص) و (غ) مشخص کنید:

(آ) میان دیدگاه فلاسفه مسلمان درباره ابزار شناخت و نظر آنان درباره امکان استدلال عقلی بر وجود خدا رابطه‌ای وجود ندارد. (.....)

(ب) برتراند راسل، فیلسوف انگلیسی قرن بیستم، مدعی بود برهان علّیت بر اثبات وجود خدا، برهانی سست است. (.....)

(پ) فیلسوفانی از قبیل فارابی نمی‌گویند هر موجودی نیازمند علت است، بلکه می‌گویند هر معلولی و هر پدیده‌ای به علت نیاز دارد. (.....)

(ت) پیام اصلی ملاصدرا و پیروان او این است که موجودات جهان که اکنون موجودند از «واجب‌الوجود بالذات» نشئت گرفته‌اند. (.....)

۱۷. چهار معیار زندگی معنادار را به طور خلاصه بنویسید:

۱. ۲. ۳. ۴.

۱۸. جدول زیر را با توجه به استدلال‌های خداشناختی فیلسوفان مسلمان کامل کنید:

استدلال فارابی	استدلال	استدلال
اصل علت بر معلول	اصل ذاتی موجودات	اصل امکان موجودات
اصل بودن علل نامتناهی	اصل نیازمندی به علت	اصل موجودات به وجودی

موفق باشید جمع کل

نمره ورقه (به عدد):	به حروف:	نمره تجدید نظر (به عدد):	به حروف:	نام خانوادگی دبیر:	نام خانوادگی دبیر:
۱۳۹۹/ /	تاریخ / امضاء:	۱۳۹۹/ /	تاریخ / امضاء:	نام / نام خانوادگی دبیر:	نام / نام خانوادگی دبیر:

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش منطقه شش تهران

ساعت امتحان: ۱۰/۵ صبح
وقت امتحان: ۶۰ دقیقه
تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۲۳
تعداد برگ سؤال: ۲ برگ

نام واحد آموزشی: دبیرستان غیردولتی مبتکران

درس: فلسفه ۲

نام دبیر: سهند سلطاندوست

نوبت امتحانی: دی ماه ۹۹

سال تحصیلی: ۱۳۹۹-۴۰۰

پایه: دوازدهم

رشته: انسانی

۱. آ. غ. (ب) غ. (پ) ص. (ت) غ. (ث) ص. (ج) غ. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

۲. (۳) انسان مخلوق است (۰/۲۵ نمره).

دلیل: بشر و حیوان ذاتی انسان است و دلیل نمی خواهد، ولی مخلوق و موجود از ذاتیات انسان نیست و حمل آن بر انسان نیازمند دلیل است (۰/۲۵ نمره).

۳. آ. ابن سینا. (ب) وجوب و امکان. (پ) تومیسیم. (ت) ارسطو [بی]. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

۴. آ. واجب. (ب) ممکن. (پ) ممتنع. (ت) ممکن. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

۵. آ. امکان. (ب) امتناع. (پ) ضرورت. (ت) امکان. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

۶. آ. غ. (ب) ص. (پ) ص. (ت) غ. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

۷. (هر خانه جدول ۰/۲۵ نمره)

واقعیت	علت	<	معلول
ذهن	دلیل	<	نتیجه

۸. اصل سنخیت علت و معلول. (۰/۲۵ نمره)

۹. ۱. وجود نظم و پیوستگی. ۲. امکان پیش بینی رخدادها. ۳. امکان پیشگیری از برخی حادثه‌ها. (ذکر ۴ مورد، هر مورد: ۰/۲۵ نمره)

۴. امکان پژوهش و تحقیق. ۵. تنظیم امور زندگی. ۶. به وجود آمدن شاخه‌های مختلف دانش.

۱۰. آ. هیوم [تجربه گرایان]. (ب) دکارت. (پ) ابن سینا [توماس آکوئیناس]. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

(ت) ملاصدرا. (ث) تجربه گرایان. (ج) عقل گرایان [و فیلسوفان مسلمان].

۱۱. آ. تأملات. (ب) امپریست. (پ) تداعی. (ت) سنخیت. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

۱۲. اصل امتناع اجتماع نقیضین. (۰/۲۵ نمره)

۱۳. آ. نظم. (ب) بهترین موجود. (پ) ارسطو. (ت) دکارت. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

(ث) دیوید هیوم. (ج) اخلاق. (چ) معنای زندگی. (ح) مجاز.

۱۴. ۱. کرگور. ۲. ویلیام جیمز. ۳. برگسون. ۴. کانتینگهام. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

۱۵. (هر جای خالی جدول ۰/۲۵ نمره)

زئوس	آرتمیس	آپولون
خدای آسمان و باران	خدای عفت و خویشنداری	خدای خورشید و هنر و موسیقی

۱۶. آ. غ. (ب) ص. (پ) ص. (ت) غ. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

۱۷. ۱. غایتمند بودن جهان. ۲. هدفمند بودن انسان. ۳. گرایش انسان به خیر و زیبایی. (ذکر ۴ مورد، هر مورد: ۰/۲۵ نمره)

۴. اعتبار آرمان‌های مقدس و فراتر از زندگی مادی. ۵. احساس تعهد در برابر وجود متعالی و برتر.

۱۸. (هر جای خالی جدول ۰/۲۵ نمره)

استدلال فارابی	استدلال ابن سینا	استدلال ملاصدرا
اصل تقدم علت بر معلول	اصل امکان ذاتی موجودات	اصل امکان فقری موجودات
اصل محال بودن تسلسل علل نامتناهی	اصل نیازمندی معلول به علت	اصل وابستگی موجودات به وجودی بی نیاز